

REPUBLIKA HRVATSKA
VIJEĆE ZA VODNE USLUGE

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 220

KLASA: 325-11/23-03/200
URBROJ: 346-99-24-2
Zagreb, 12. lipnja 2024.

Odvjetničkom društvu Mateša & Kapitan
Kranjčevićeva 11
10000 Zagreb

za OPG Bruce Yerkovich
Velika Plana 3
53213 Velika Plana, Donje Pazarište

**PREDMET: Obračun i naplata cijene vodnih usluga od obiteljskih
poljoprivrednih gospodarstava**

- *stručno mišljenje, daje se*

Poštovani,

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG) Bruce Yerkovich, OIB: 77310174869, Velika Plana 3, 53213 Velika Plana, Donje Pazarište, obratio se ovom Vijeću, putem odvjetničkog društva Mateša & Kapitan, iz Zagreba, Kranjčevićeva 11, zahtjevom za izdavanje stručnog mišljenja.

1. Zahtjev za izdavanjem stručnog mišljenja

Stranka u osnovi navodi:

1. da je OPG koji obavlja djelatnost ugostiteljskih usluga u domaćinstvu u skladu s čl. 30 Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ("Narodne novine" br. 85/15., 121/16., 99/18., 25/19., 98/19., 32/20., 42/20., 126/21.);
2. da mu isporučitelj vodnih usluga Usluga d.o.o. Gospić vodne usluge naplaćuje po cjeniku za gospodarstvo;
3. da OPG pruža usluge koje su sezonske, a da mu isporučitelj obračunava tarifu za poslovne korisnike tokom cijele godine;

4. da isporučitelj vodnih usluga diskrecijski određuje tko spada u kategoriju kućanstva, a tko u kategoriju poslovnih korisnika, iako to nije definirano njegovim općim uvjetima isporuke vodnih usluga, niti postoji jedinstveno zakonsko uređenje za takvo razvrstavanje.

Stranka izražava mišljenje da je propisivanje različitih tarifa za kućanstva i za poslovne korisnike protivno cilju Zakona o vodnim uslugama, jer da je čl. 5. st. 6. Zakona o vodnim uslugama propisano da se cijena vodne usluge određuje, u pravilu, u jednakim visinama na uslužnom području.

Stranka postavlja dva pitanja:

- (1) Može li isporučitelj vodnih usluga obračunavati vodne usluge po uvećano tarifi kada se korisnik bavi pružanjem ugostiteljskih usluga u domaćinstvu?
- (2) Može li isporučitelj vodnih usluga uvećam cijenu naplaćivati po diskrecijskoj ocjeni, bez da je općim uvjetima utvrdio na koji način bi se uopće određivalo tko se može smatrati gospodarstvom, a tko fizičkom osobom.

U smislu članka 68. stavka 1. točka 9. Zakona o vodnim uslugama (NN 66/19) Vijeće za vodne usluge u nastavku daje slijedeće stručno mišljenje.

2. Mjerodavno pravo

Za predmetna pitanja mjerodavni su slijedeći propisi i odredbe:

Zakon o vodnim uslugama (NN br. 66/19; dalje u tekstu: ZVU)

„Načela
Članak 5.

(...)

(6) Cijena vodne usluge određuje se, u pravilu, u jednakim visinama na uslužnom području.
(...)“

Uredba o metodologiji za određivanje cijene vodnih usluga (NN broj 70/23; dalje u tekstu: Uredba o metodologiji)

„Značenje pojmova
Članak 3.

Pojedini pojmovi, u smislu ove Uredbe, imaju sljedeća značenja:

(...)

3. *kućanstvo* je kategorija korisnika vodnih usluga koji je kao fizička osoba (nositelj kućanstva) prijavljen kod isporučitelja vodnih usluga kao obveznik plaćanja vodne usluge, a vodne usluge koristi za vlastite potrebe u stambenoj ili višestambenoj zgradi, u kojoj stanuje sam ili zajednički, s jednom ili više fizičkih osoba, koje također koriste iste vodne usluge; kućanstvo je i kućanstvo ili domaćinstvo kojem je zakonom kojim se uređuje ugostiteljska djelatnost dopušteno obavljati poslovnu djelatnost u stambenom prostoru

(...)

6. *ostali korisnici vodnih usluga* su neprofitne organizacije (tijela Republike Hrvatske, jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, ustanove, udruge) ili korisnici poljoprivrednog priključka, kada je to određeno odlukom o cijeni vodnih usluga ili odlukom o naknadi za razvoj

(...)

10. *poslovni korisnik* je kategorija korisnika vodnih usluga, koji nije kućanstvo

Fiksni dio cijene vodnih usluga prema broju korisnika vodnih usluga
Članak 22.

(...)

(3) Tarifa se može obračunati kao tarifa za kućanstva i poslovne korisnike, a dodatno i za neprofitne korisnike i korisnike poljoprivrednih priključaka.

(4) Tarifa za neprofitne korisnike i tarifa za korisnike poljoprivrednih priključaka ne smije biti veća ili jednaka tarifi za poslovne korisnike odnosno ako su tarife za kućanstva i poslovne korisnike jednake, ne smiju biti veće od izjednačenih tarifa.

(5) Omjer tarife za kućanstva s punom tarifom i za poslovne korisnike ne smije biti veći od 1,6 odnosno veći od omjera tih tarifa koji je postojao kod isporučitelja vodne usluge na dan 31. prosinca 2022., ovisno koji je omjer manji. Omjer se izračunava za uslužno područje, a može i za svako drugo tarifno područje pojedinačno. Ako je prije 31. prosinca 2022. bilo više tarifnih područja od sadašnjih, mjerodavan je ponderirani prosjek cijena.

(...)

Varijabilni dio cijene vodnih usluga – linearna tarifa
Članak 25.

(...)

(2) Tarifa se mora obračunati kao puna tarifa te socijalna tarifa do potrošnje od 2,10 m³ po članu kućanstva/mjesečno.

(3) Tarifa se može obračunati kao tarifa za kućanstva i poslovne korisnike, a dodatno i za neprofitne korisnike i korisnike poljoprivrednih priključaka.

(4) Tarifa za neprofitne korisnike i korisnike poljoprivrednih priključaka ne smije biti veća ili jednaka tarifi za poslovne korisnike odnosno ako su tarife za kućanstva i poslovne korisnike jednake, ne smiju biti veće od izjednačenih tarifa.

(5) Omjer tarife za kućanstva s punom tarifom i za poslovne korisnike ne smije biti veći od 1,7 odnosno veći od omjera tih tarifa koji je postojao kod isporučitelja vodne usluge na dan 31. prosinca 2022., ovisno koji je omjer manji. Omjer se izračunava za uslužno područje, a može i za svako drugo tarifno područje pojedinačno. Ako je prije 31. prosinca 2022. bilo više tarifnih područja od sadašnjih, mjerodavan je ponderirani prosjek cijena.“

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN br. 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20 i 126/21)

„Iznajmljivači i ugostiteljske usluge u domaćinstvu

Članak 30.

(1) Ugostiteljske usluge u domaćinstvu može pružati fizička osoba – građanin (u daljnjem tekstu: iznajmljivač).

(2) U smislu ovoga Zakona iznajmljivačem se smatra državljanin Republike Hrvatske te državljani ostalih država članica Europskoga gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije.

(3) Ugostiteljskim uslugama u domaćinstvu u smislu ovoga Zakona smatraju se sljedeće ugostiteljske usluge:

1. smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor, kojih je iznajmljivač vlasnik, do najviše deset soba, odnosno 20 kreveta, u koji broj se ne ubrajaju pomoćni kreveti

2. smještaja u kampu i/ili kamp-odmorištu, organiziranim na zemljištu kojeg je iznajmljivač vlasnik, s ukupno najviše deset smještajnih jedinica, odnosno za 30 gostiju istodobno, u koje se ne ubrajaju djeca u dobi do 12 godina

3. smještaja u objektu za robinzonski smještaj u kojem se usluge pružaju u prostorijama ili na prostorima, kapacitet koji se određuje prema broju gostiju koji mogu sigurno u njemu boraviti, ali do najviše deset smještajnih jedinica odnosno 30 gostiju istodobno, u koje se ne ubrajaju djeca do 12 godina starosti

4. doručka gostima kojima iznajmljivač pruža usluge smještaja.

(...)

Minimalni uvjeti za vrstu, uvjeti za kategoriju i posebni standard

Članak 31.

(1) Za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu objekti iz članka 30. ovoga Zakona moraju ispunjavati minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju.

(2) Nadležno upravno tijelo na zahtjev iznajmljivača rješenjima iz članka 34. i 34.a ovoga Zakona utvrđuje jesu li ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu i uvjeti za kategoriju te uvjeti za posebni standard za objekte iz članka 30. ovoga Zakona.

(3) Ministar pravilnikom propisuje minimalne uvjete za vrstu, kategorije, uvjete za kategoriju, oznake za kategorije, način označavanja kategorija, vrste objekata za koje će se utvrditi poseban standard, vrste posebnih standarda, uvjete i elemente koji moraju biti ispunjeni za pojedini standard, oznake i način označavanja posebnih standarda te sastav povjerenstva koje provodi očevid u objektu.“

3. Pravna ocjena

Cijena vodne usluge određuje se, u pravilu, u jednakim visinama na uslužnom području (čl. 5. st.6. ZVU). Odrednica „u pravilu“ znači da su dopuštene i iznimke od pravila, a one su propisane Uredbom o metodologiji, pa se tarifa može obračunati kao tarifa za kućanstva i poslovne korisnike, a dodatno i za neprofitne korisnike i korisnike poljoprivrednih priključaka (čl. 22. st.3. i čl. 25.st. 3. Uredbe o metodologiji). Propisani su i omjeri razlike u tarifama (čl. 22.st.5. i čl. 25. st. 5. Uredbe o metodologiji).

Uredba o metodologiji odredila je što je *kućanstvo* (čl. 3. toč. 3.), a odredila je i da je *poslovni korisnik* kategorija korisnika vodnih usluga, koji nije kućanstvo (čl. 3. toč.10.). Stoga, isporučitelj vodnih usluga nema prostora postupati po diskrecijskoj ocjeni, već prema jasnom podzakonskom uređenju. Uredba dopušta isporučitelju vodnih usluga da ima i „dodatnu kategoriju korisnika“ (čl. 222. st. 3. i čl. 25. st.3), a to su „ostali korisnici vodnih usluga“ koji su precizno definirani čl. 3. toč.6. i svedeni na neprofitne organizacije i korisnike poljoprivrednih priključaka.

Stoga, jedinstveno regulatorno uređenje za razlikovanje pojedinih kategorija korisnika vodnih usluga postoji; isporučitelj vodnih usluga ima jasno određenje kako razvrstati korisnike u odgovarajuće kategorije, a donositelj podzakonskog propisa mu nije omogućio postupanje po diskrecijskoj ocjeni.

Da bi korisnik vodnih usluga bio smatran kućanstvom, u smislu odrednice: „kućanstvo je i kućanstvo ili domaćinstvo kojem je zakonom kojim se uređuje ugostiteljska djelatnost dopušteno obavljati poslovnu djelatnost u stambenom prostoru“ iz čl. 3. toč. 3. Uredbe o metodologiji, potrebno je da ispuni pretpostavke iz članka 30. stavci 1. i 2. te stavka 3. točka 1.

Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20, 126/21).

Ispunjenje spomenutih pretpostavki dokazuje se rješenjem nadležnog županijskog ureda, koji se donosi temeljem članka 34. stavka 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i to rješenje ne mogu zamijeniti rješenja koja se donose temeljem posebnih zakona iz područja poljoprivrede, šumarstva ili bilo kojeg trećeg upravnog područja (rješenje o dopuštenju upisa seljačkog gospodarstva ili obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva u upisnik poljoprivrednik gospodarstava, upis u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji, upis u Upisnik privatnog šumoposjednika i dr.).

Da bi korisnik vodnih usluga bio smatran kućanstvom, u smislu već citirane odrednice iz članka 3. toč. 3. Uredbe o metodologiji, nužno je da se rješenje iz članka 34. stavka 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti odnosi isključivo na objekte ili prostorije iz članka 30. stavka 3. točka 1. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti tj. ugostiteljske usluge „1. smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor, kojih je iznajmljivač vlasnik, do najviše deset soba, odnosno 20 kreveta, u koji broj se ne ubrajaju pomoćni kreveti“, kao i točke 4. koja se odnosi na usluge „doručka gostima kojima iznajmljivač pruža usluge smještaja“.

Nastavno na prethodni odlomak, rješenje iz članka 34. stavka 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ne može se odnositi na druge objekte, prostorije ili prostore, kao npr. one iz članka 30. stavka 3. točke 2. i 3. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, što su usluge „2. smještaja u kampu i/ili kamp-odmorištu, organiziranim na zemljištu kojeg je iznajmljivač vlasnik, s ukupno najviše deset smještajnih jedinica, odnosno za 30 gostiju istodobno, u koje se ne ubrajaju djeca u dobi do 12 godina 3. smještaja u objektu za robinzonski turizam“. Rješenje iz članka 34. stavka 1. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti mora biti ograničeno na objekte ili prostorije iz članka 30. stavka 3. točka 1. i/ili s njime povezane točke 4. jer je pravni učinak odredbe članka 3. točke 3. Uredbe o metodologiji za određivanje cijene vodnih usluga ograničen samo na ugostiteljsku djelatnost *u stambenom prostoru*.

Okolnost da stranka obavlja samostalnu djelatnost sezonski te da ne želi biti terećena cijenom vodne usluge i naknadom za razvoj kao poslovni korisnik, u razdobljima kada tu djelatnost ne obavlja, treba riješiti odvajanjem vodovodnog priključka za poslovni prostor od vodovodnog priključka za stambeni prostor, koji stranka koristi za stanovanje, sukladno općim uvjetima isporuke isporučitelja vodnih usluga.

S poštovanjem,

Predsjednik Vijeća
Vladimir Šimić

Dostaviti:

- Stranci
- Ministarstvu turizma i sporta, Uprava za sustav turističkih zajednica, kategorizaciju i pravne poslove, Sektor za pravne poslove
- Internetska stranica Vijeća
- Pismohrana